

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

DRAMATIESE KUNSTE

RIGLYNE VIR PRAKTIESE ASSESSERINGSTAKE

GRAAD 12

2024

**Hierdie riglyne bestaan uit 34 bladsye.
Hierdie riglyne moet in volkleur gedruk word.**

INHOUDSOPGAWE

	Bladsy
1. INLEIDING	3
2. RIGLYNE	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Doelwitte	4
2.3 Praktiese assesseringstake in die Jaarlikse Assesseringsprogram	4
2.4 Afdelings van die PAT'e	5
2.5 Hoe om die PAT'e te administreer	8
2.6 Hoe om die PAT'e na te sien/te assessee	9
2.7 Moderering van die PAT'e	10
2.8 Afwesigheid of nie-inlewering van PAT'e	12
2.9 Vereistes vir die aanbieding van die PAT'e	12
2.10 Tydraamwerke	12
2.11 Verklaring van Egtheid	13
3. HULPBRONNE	14
3.1 Menslike hulpbronne	14
3.2 LOOM ('LTSM'): Toerusting en geriewe	15
3.3 LOOM ('LTSM'): Verwysings	15
4. ARTIKULASIE MET AOO ('GET')	16
5. ROOSTER	16
6. BYLAES	16

1. INLEIDING

Die 18 Kurrikulum-en-assesseringsbeleidsverklaring-vakke wat 'n praktiese komponent bevat, sluit almal 'n praktiese assesseringstaak (PAT) in. Hierdie vakke is:

- LANDBOU: Landboubestuurswetenskappe, Landboutegnologie
- KUNS: Dansstudies, Ontwerp, Dramatiese Kunste, Musiek, Visuele Kunste
- WETENSKAPPE: Rekenaartoepassingstegnologie, Inligtingstegnologie, Tegniese Wetenskappe; Tegniese Wiskunde
- DIENSTE: Verbruikerstudies, Gasvryheidstudies, Toerisme
- TEGNOLOGIE: Siviele Tegnologie, Elektriese Tegnologie, Meganiese Tegnologie en Ingenieursgrafika en -ontwerp

'n Praktiese assesseringstaak (PAT) is 'n verpligte komponent van die finale promosiepunt vir alle kandidate ingeskryf vir vakke wat 'n praktiese komponent het en tel 25% (100 punte) van die eksamenpunt aan die einde van die jaar. Die PAT word oor die eerste drie kwartale van die skooljaar geïmplementeer. Dit word in verskillende fases of 'n reeks kleiner aktiwiteite afgebreek wat saam die PAT opmaak. Die PAT bied aan leerders die geleentheid om op 'n gereelde basis gedurende die skooljaar geassesseer te word. Dit is dus belangrik dat skole seker maak dat al die leerders die praktiese assesseringstake binne die toegelate tydperk voltooi om te verseker dat leerders aan die einde van die jaar hulle uitslae ontvang. Die beplanning en uitvoer van die PAT verskil van vak tot vak.

2. RIGLYNE

Die inligting in die PAT-riglyne is gemik op die vlak van 'n onderwyser wat gekwalifiseer en bedrewe in onderrig-, leer-, assessering- en modereringspraktyke is. Indien daar afdelings is wat nie verstaan word nie, moet die vakadviseur in die provinsie werkswinkels hou om kennis oor te dra en om die PAT-vereistes, inhoud en implementering te bemiddel.

Voorheen is drie individuele PAT-items vereis, maar sedert 2023 word daar van leerders verwag om een groep-PAT te voltooi.

Al die inligting in hierdie riglyne is op die volgende amptelike dokumente/prosesse gebaseer:

- KABV
- KABV, Aangepas
- Gehalteversekering van skoolgebaseerde assessering
- Moderering: kort verduideliking
- NPA
- NBBBV ('NPPPR')

2.1 Algemeen

Die Jaarlikse Assesseringsprogram vir die vak Dramatiese Kunste stipuleer dat DRIE PAT'e voltooi moet word. Dit beteken EEN PAT per kwartaal vir Kwartaal 1, 2 en 3. Dit is beleid en onderwysers mag nie die getal PAT'e verminder nie. Maak seker dat jy, as die onderwyser, 'n duidelike begrip van al vier KABV- breë onderwerpe en die verwante onderwerpe het wanneer jy die PAT'e voorberei, opstel, implementeer en nasien. Al drie PAT'e bevat twee afdelings: 'n Geskrewe Afdeling en 'n Opvoerafdeling.

2.2 Doelwitte

Beide die Geskrewe Afdeling en die Opvoerafdeling het die volgende doelwitte:

- Verseker dat effektiewe onderrig, leer en assessering plaasgevind het. Die formele assessering van die PAT'e is slegs die eindpunt van 'n lang proses wat op onderrig en aktiewe leer gebaseer is.
- Lei leerders deur 'n akademiese, teoretiese, konseptuele, tegniese en praktiese vaardigheidsproses om hulle in staat te stel om teorie en praktyk op 'n betekenisvolle wyse te integreer.
- Bied die geleentheid om 'n gevarieerde teoretiese en praktiese repertoire ten opsigte van proses en produk op te bou.
- Berei die leerders vir die komplekse kognitiewe en abstrakte teoretiese en opvoervereistes vir die middel-van-die-jaar-, proef- en jaareindeksamen voor.
 - Vraestel 1: Geskrewe Eksamen
 - Vraestel 2: Opvoereksamen: Tema-/Oudisie- of Tegniese Program

2.3 Praktiese assesseringstake in die Jaarlikse Assesseringsprogram

JAARLIKSE ASSESSERINGSPROGRAM: GRAAD 10 EN 11			
KWARTAAL 1	KWARTAAL 2	KWARTAAL 3	KWARTAAL 4
Taak 1: Praktiese Assesseringstaak <ul style="list-style-type: none"> • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25) 	Taak 3: Praktiese Assesseringstaak <ul style="list-style-type: none"> • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25) 	Taak 6: Praktiese Assesseringstaak <ul style="list-style-type: none"> • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25) 	Taak 8: Graad 10 en 11 Jaareindeksamen <ul style="list-style-type: none"> • Geskrewe eksamen (150)
Taak 2 Kontroletoeits (50)	Taak 4: Middel-van-die-jaar-kontroletoeits/-eksamen (100)	Taak 7: Kontroletoeits (50)	Taak 9: Graad 10 en 11 Jaareindeksamen <ul style="list-style-type: none"> • Opvoereksamen (150)
	Taak 5: Middel-van-die-jaar-opvoerkontroletoeits/-eksamen (100)		

JAARLIKSE ASSESSERINGSPROGRAM: GRAAD 12			
KWARTAAL 1	KWARTAAL 2	KWARTAAL 3	KWARTAAL 4
Taak 1: Praktiese Assesseringstaak <ul style="list-style-type: none"> • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25) 	Taak 2: Praktiese Assesseringstaak <ul style="list-style-type: none"> • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25) 	Taak 5: Praktiese Assesseringstaak <ul style="list-style-type: none"> • Geskrewe Afdeling (25) • Opvoerafdeling (25) 	NSS Finale Nasionale Eksterne Eksamen Vraestel 1: Geskrewe eksamen (150)
Taak 2 Kontroletoeits (50)	Taak 3: Middel-van-jaar Geskrewe Eksamen (100)	Taak 6: Proefeksamen Geskrewe eksamen (150)	
	Taak 4: Middel-van-jaar Opvoereksamen (100)	Taak 7: Proefeksamen Opvoereksamen (150)	
		DBO NSS Finale Nasionale Eksterne Eksamen Vraestel 2: Opvoereksamen (150)	

2.4 Afdelings van die PAT'e

AFDELING 1: GESKREWE JOERNAAL, OPSTEL EN NAVORSING

Die Geskrewe Afdeling bestaan uit 'n joernaal, 'n opstel en navorsing onderskeidelik. Daar word van die leerders verwag om kognitiewe en konseptuele begrip te toon van die konsepte van die KABV- breë onderwerpe en onderwerpe, waarop die Geskrewe Afdeling gebaseer is, asook van beplanning, besinning en rekordhouvaardighede. Die joernaal, opstel en navorsing kan in enige van die drie kwartale gedoen word. Die onderwyser bepaal die beplanningsvolgorde volgens die leerders se behoeftes en kontekste.

- Die volgende inligting is vir elke jaar se PAT'e gestandaardiseer. Dit is om standaardisering in die nege provinsies te verseker, asook normbepaling van die uitkomst en kriteria vir 'n graad 12-vlak.
- Onderwysers se teiken moet kreatiewe en unieke aanbiedings/opvoerings wees; dit is nie die doel van hierdie riglyne om kreatiwiteit te onderrig of voor te skryf in die Geskrewe Afdeling nie. Hierdie dokument bevat slegs riglyne om die struktuur, formaat, ens. van die PAT'e te standaardiseer.
- Kreatiwiteit is elke onderwyser se verantwoordelikheid en vind plaas in die lesplan, die onderrigmetodologie, assesseringspraktyke en klaskamers.
- Die wenke hieronder moet gevolg word vir die PAT Geskrewe Afdeling se aanbiedingswyses vir 'n joernaal, opstel en navorsing.

JOERNAAL	OPSTEL	NAVORSING
<p>Hierdie PAT-afdeling kan in die vorm van 'n joernaal, collage, ens. wees. Bestudeer ook innoverende wyses om 'n joernaal te skryf, bv. 'n elektroniese joernaal, 'n blog. Fasiliteer die volgende prosesse met die leerders wanneer hulle in hulle joernale skryf:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Versamel 2. Ontleed/Analiseer 3. Vertolk 4. Besin 5. Aanbied <p>Die joernaal moet inligting oor die leerder se persoonlike ontwikkelingsreis van praktiese vaardighede bevat. Leerders moet in staat wees om die geskrewe en praktiese onderrig in die klas aan te teken, kommentaar oor hulle leerproses te lewer, en refleksie en refleksiwiteit te toon.</p> <p>LET WEL: Gee aan leerders die opdrag om vak-terminologie te gebruik.</p>	<p>Jy as die onderwyser moet teoretiese ondersteuningsmateriaal aan die leerders verskaf (handboeke, klasaantekeninge) om hulle opstelle te skryf. Hierdie PAT-afdeling moet opstelskryfvaardighede oefen ter voorbereiding van die opstelle in die geskrewe eksamen. Maak seker opstelle volg die basiese formaat van 'n opstel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inleiding 2. Hoofdeel met kennis 3. Gevolgtrekking 	<p>Maak seker leerders versamel bykomende materiaal van buitebronne om onafhanklike navorsing te doen om hulle begrip van die klasonderrig en -leer te verryk. Onderwysers moet die navorsingsopdrag en -instruksies vir die navorsing met die leerders fasiliteer. Maak seker dat hulle na soveel bronne as moontlik kyk. Die internet is slegs een opsie en is nie altyd betroubaar nie. Maak seker dat die leerders ten alle tye eties in hulle navorsing is.</p> <p>Navorsing vereis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gebruik van 'n verskeidenheid bronne 2. Vergelyking 3. Kontrastering 4. Beklemtoning (Lig uit) 5. Vind 6. Aanbieding

- Gebruik die *Riglyne vir Standaardisering vir 'n Joernaal, Opstel en Navorsing*, in die bylae-afdeling van die KABV, Aangepas, Hoofstuk 4, om seker te maak dat die korrekte formaat, lengte, inhoud, ens. vir die joernaal, opstel en navorsing in die nege provinsies toegepas word.

AFDELING 2: OPVOERINGS

- Die fokus van die Opvoerafdeling is om die praktiese vaardighede en tegnieke wat in die KABV- breë onderwerpe en onderwerpe voorgeskryf is, regdeur die jaar inkrementeel en siklies te ontwikkel. Die doel van die Opvoerafdeling/dramatiese items van die PAT'e is nie slegs om leerders in die aanbidding/opvoering van 'n gedig (poësie)/uittreksel, ens. te onderrig nie, maar ook om uiteindelik materiaal te verskaf vir die:
 1. Temaprogram of
 2. Oudisieprogram of
 3. Tegnieke Teaterprogram
- Die KABV stipuleer dat elke leerder drie dramatiese items in graad 10, 11 en 12 onderskeidelik moet voorberei en opvoer.
- Dit sal aan die einde van graad 12 aan die leerders 'n repertoire/versameling van nege dramatiese items gee.
- Die inligting word vir elke jaar se opvoering-PAT'e gestandaardiseer. Dit is om standaardisering in die nege provinsies te verseker, asook normbepaling van die uitkomst en kriteria vir 'n graad 12-vlak.
- Onderwysers se teiken moet kreatiewe en unieke aanbiedings/opvoerings wees.
- Dit is nie die doel van hierdie riglyne om kreatiwiteit te onderrig of voor te skryf nie. Hierdie dokument bevat slegs riglyne om die struktuur, formaat, ens. van die PAT'e te standaardiseer.
- Net soos vir die Geskrewe Afdelings, is kreatiwiteit in die Opvoerafdeling elke onderwyser se verantwoordelikheid en vind plaas in die lesplan, die onderrigmetodologie, assesseringspraktyke en klaskamers.
- Die wenke hieronder moet vir die PAT Opvoerafdelings gevolg word.
- Leerders moet toegepaste bevoegdheid in die vorm van dramatiese items, soos 'n gedig (poësie), monoloog, prosa, toneel/uittreksel uit 'n gepubliseerde toneelstuk, fisiese teater, film, ontwerp, regie, verhoogbestuur, ens. toon.
- Soos voorgeskryf deur die KABV vir die jaareindeksamen, moet die dramatiese items kontrasterend wees, met variasie in die dramatiese vorm (item), styl, genre en dramatiese beweging.
- Die KABV stipuleer dat die keuse van dramatiese items vir die PAT'e of die eksamens 'n monoloog, gedig, uittreksel/toneel, prosa, gedramatiseerde prosa, vertelkuns, koorspraak, inheemse drama, satiriese revue, fisiese teater, beweging of mimiek kan wees. Hierdie is slegs voorbeelde. Jy kan ander voorbeelde van dramatiese items gebruik, maar dit is noodsaaklik dat alle alternatiewe dramatiese items voldoen aan die KABV-kriteria en die vak Dramatiese Kunste.
- **'n Liedjie of dans mag NIE as 'n volledige dramatiese item gebruik word NIE. Hierdie items word in Dansstudies en Musiek geassesseer.** Liedjies en danse, kort en relevant tot die tema van die Tema-/Oudisieprogram, kan as die **voorgeskrewe skakels** tussen die drie dramatiese items gekies, gebruik word.
- **Genres/Dramatiese bewegings of dramatiese items:**

Soms sal sommige onderwysers slegs kontemporêre dramatiese items vir al drie PAT'e wil kies. By implikasie beteken dit dat die meeste van die PAT dramatiese items Realisme in die Teater of Postmodernisme sal wees. Die uitkoms hiervan is dat leerders nie die geleentheid gegun word om toegepaste vaardigheid in 'n verskeidenheid van style/genres/bewegings te toon nie. Die tekort aan verskeidenheid in hulle dramatiese items kan hulle benadeel wanneer hulle nagesien/geassesseer word. Daar is verskeie redes waarom 'n verskeidenheid van genres/style nie onderrig, geleer en geassesseer word nie:

 - Party onderwysers onderrig nie graad 10- en 11-style en -genres behoorlik nie.
 - Party onderwysers verkies dalk slegs kontemporêre dramatiese items.
 - Party onderwysers is dalk nie vaardig genoeg in die genres/style van graad 10 en 11 nie.

- Die KABV-beleid sê dat die voorgeskrewe getal van drie genres/style/bewegings vir graad 10, 11 en 12 gedek moet word. Dit sal tot gevolg hê dat leerders 'n repertoire van nege verskillende dramatiese items sal hê om uit te kies vir hulle finale Tema-/Oudisieprogram.
- Die provinsiale vakadviseurs/-koördineerders, ens. moet kurrikulumnakoming in hierdie verband moniteer.
Sommige van die KABV-genres/-style/-bewegings is, byvoorbeeld:
 - Graad 10:
 - Afrika-dramavorme
 - Commedia dell'arte
 - Griekse Teater
 - Graad 11:
 - Suid-Afrikaanse Teater
 - Realisme in die Teater
 - Elizabethaanse Teater
 - Indiese Teater
 - Graad 12:
 - Epiese Teater
 - Arm/Gestroopte Teater
 - Teater van die Absurde
 - Postmoderne Teater
- Alhoewel hierdie DBE-dokument PAT-riglyne is, is dit belangrik om te weet dat die finale doelwit van die drie PAT'e is om die volgende te skep:
 1. Temaprogram of
 2. Oudisieprogram of
 3. Tegnieke Program
- Hiermee, 'n kort beskrywing van die formaat van hierdie drie eksamenprogramme. Raadpleeg die KABV-dokument vir leiding oor die hele proses en die prosedures vir hierdie programme.

1. Temaprogram:

- **Hierdie eksamen-opsie bestaan uit 'n groep leerders 'op die verhoog' en 'in opvoering' vir die duur van die hele program.**
- Wanneer 'n individuele leerder 'n monoloog of gedig aanbied, moet die ander leerders in die groep wat nie op daardie oomblik opvoer nie, op die verhoog bly, bv. in karakter, in 'n neutrale liggaamsposisie en gefokus, in 'n tableau of enige ander dramatiese tegniek wat die tema weerspieël en 'n deurlopende opvoering vir hulleself en die hele program handhaaf.
- Die onderwysers en leerders moet kreatiwiteit deur die aanwending van stem, liggaam, verbeelding, karakterisering, visualisering, beweging, blok, komposisie en opvoering van die dramatiese item demonstreer.
- In 'n groepprogram moet elke individuele kandidaat ten minste een individuele dramatiese item aanbied en aan ten minste een groepsitem deelneem volgens die KABV.
- Verwys na die KABV vir 'n gedetailleerde verduideliking van die proses, produk en logistieke vereistes.

2. Oudisieprogram:

- **Hierdie eksamen-opsie bestaan uit een leerder 'op die verhoog' en 'in opvoering' vir die duur van die hele program.**
- 'n Ander leerder of ander leerders sal vir die toneelitem by hierdie leerder aansluit.
- Die aansluiting moet nie die aaneenlopende opvoering van die drie dramatiese items onderbreek nie.

- **LET WEL:** Die Oudisieprogram is nie in die vorm van 'n Eisteddfod waarin 'n leerder een dramatiese item opvoer en die verhoog verlaat om later weer op die verhoog te kom om 'n ander item op te voer nie.
- Verwys na die KABV vir 'n gedetailleerde verduideliking van die proses, produk en logistieke vereistes.

Tema- en Oudisieprogramme:

- Om standaardisering en gelyke gewigswaardes in die vlakke van kompleksiteit tussen 'n Temaprogram en Oudisieprogram te verseker, moet beide programme as 'n deurlopende opvoering aangebied word.
- Vir beide die Tema-/Oudisieprogramme moet relevante skakels tussen elke dramatiese item geskep word.
- Daar is geen onderbrekings tussen die drie dramatiese items nie.
- Die kandidaat/kandidate mag nie die verhoog/opvoerarea verlaat nadat elke item opgevoer is nie.
- Leerders moet demonstreer dat hulle vir 'n ononderbroke minimum van 5 minute per kandidaat kan fokus en opvoer.
- Verwys na die KABV vir 'n gedetailleerde verduideliking van die proses, produk en logistieke vereistes.

3. Tegniese Teaterprogram:

- Die drie PAT'e en die eksamens in graad 10, 11 en 12 kan uit Verhoogbestuur, Regie, Filmverhoogbestuur, Filmvervaardiging, Ontwerp (inkleding/eienskappe/beligting/klank/kostuums/grimering) of Teater-skepping bestaan.
- Die bronmateriaal moet 'n gepubliseerde dramatiese item wees om standaardisering in die nege provinsies asook die drie eksamenopsies/-programme te verseker.
- Onderwysers wat nie 'n kwalifikasie in die Tegniese Teaterprogram-opsies het nie, moenie hierdie opsie probeer doen nie. Slegs onderwysers wat in Verhoogbestuur, Film, ens. gekwalifiseerd is, mag hierdie derde eksamen-program/-opsie kies.
- Verwys na die KABV vir 'n gedetailleerde verduideliking van die proses, produk en logistieke vereistes.

2.5 Hoe om die PAT'e te administreer

Onderwysers moet:

- Seker maak dat alle hulpbronne wat nodig is om die PAT'e te doen, beskikbaar is. Verwys na die Departement van Basiese Onderrig (DBE) se *Katalogus vir Leer-en Onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM)* ('DBE Catalogue for Learning and Teaching Support Materials (LTSM)').
- Genoeg tyd op die rooster inruim vir leerders om die PAT'e te voltooi (kies kontaktyd gedurende en/of na skool)
- Seker maak hulle ONDERRIG elke KABV-onderwerp se konsep/vaardigheid en kenniskomponent deeglik. Fasiliteer 'n diepgaande LEER-proses vir elke leerder voordat die werklike assessering van die PAT'e plaasvind. Diepgaande leer verwys na die integrasie van al ses vlakke van Bloom/vyf vlakke van Dave se Taksonomie. Die vier Denkprousesse van Bloom moet ook toegepas word.
- Deeglik in lesplanontwerp en onderrig wees. Dit sluit die ontwerp van gedetailleerde instruksies, aktiwiteite en oefeninge in. Dit bevorder die opbou van denke, beplanning vir denke, assessering van denke oor inhoud, die erkenning van die denkvlak wat leerders demonstreer.
- Relevant in lesplanontwerp en onderrig wees. 'n Relevante taak is wanneer leerders die verband tussen klaskamer kennis en situasies buite die klaskamer herken.

- Moniteer dat PAT'e volgens skedule tydens onderrig- en leerprosesse plaasvind
- Informele deurlopende assessering doen – assessering vir leer
- Formele assessering volgens die Jaarlikse Assesseringsplan voltooi; gebruik die rubrieke wat in die KABV-dokument verskaf word
- Die vakpuntelyste wat deur die provinsie verskaf word, voltooi
- Die skool se beleid rakende die inlewering van punte volg
- Die lesplanne, die assesseringstake se opdragte en instruksies, asook die assesseringsinstrumente (rubrieke, nasienriglyne, kontrolelyste) vir die PAT'e, wat op die KABV-onderwerpe gebaseer is, in die lêer/Google Docs, ens. liasseer/veilig hou/oplaai, met die naam:
ONDERWYSERLÊER: LESBEPLANNING EN ASSESSERINGSTAKE
Hierdie lêer moet vir kluster-/provinsiale/DBE-/Umalusi-moderering beskikbaar wees.
- Die Opvoerafdelings van leerders se PAT'e op 'n gewone selfoon opneem en dit op 'n DVD/geheuestokkie/eksterne hardeskyf/Google-lêer/Google of Microsoft Cloud aflaai. Hierdie gestoorde bewyse moet vir kluster-/provinsiale/DBE-/Umalusi-moderering beskikbaar wees.
- Die leerders se voltooide assesseringsbewyse van beide die Opvoerafdeling (DVD's) en die Geskrewe Afdeling van die PAT'e stoor in die lêer met die naam:
LEERDERLÊER: BEWYSE VAN ASSESSERING
Hierdie lêer/Google Docs, ens. moet vir kluster-/provinsiale moderering beskikbaar wees.
- Al die leerders se bewyse van die Geskrewe Afdeling en Opvoerafdeling moet ten alle tye beskikbaar wees en bly die eiendom van die Departement van Basiese Onderwys (DBE) totdat die finale uitslae vrygestel is. Die geskrewe bewyse van leerderassessering moet in 'n lêer gehou word. Elke leerder se drie PAT-opvoerings moet op DVD opgeneem word. Opname met 'n selfoon is voldoende. Beide die geskrewe en opvoeringsbewyse moet in jou klaskamer/die skool se kluis toegesluit word. Dit is die skool se verantwoordelikheid.

2.6 Hoe om die PAT'e na te sien/te assesseer

Onderwysers moet seker maak dat die assessering/nasien van die PAT'e:

- Die bereiking van die inhoud van die KABV- breë onderwerpe en onderwerpe meet: konsepte/vaardighede/kennis, asook die teoretiese en opvoerkomponente van elke onderwerp
- Bepaal of die *Riglyne vir Standaardisering van die Geskrewe Afdelings* gevolg is
- Die relevante rubrieke vir die volgende gebruik:
 - Geskrewe Afdeling: rubrieke vir die joernaal, opstel en navorsing
 - Opvoerafdeling: individuele rubrieke vir 'n gedig, monoloog, prosa, beweging en uittreksel, asook rubrieke vir die ontwerp, regie, film- en verhoogbestuur
- Leerders se bewyse en opvoering teen die kriteria en vlakbeskrywers van die rubrieke meet
- Voldoen aan die volgende beginsels van:
 - **Regverdigheid:**
'n Assessering moet alle leerders in staat stel om ewe goed te vaar en aan almal 'n gelyke geleentheid bied om die vaardighede en kennis wat geassesseer word, te toon. Regverdigheid kom in gedrang as vooroordeel in die taak of by die nasiener bestaan. 'n Taak is regverdig indien die inhoud, konteks en aanbiedingsverwagtinge kennis, vaardighede en ervarings weerspieël, wat ewe bekend en gepas vir alle leerders is. Dit moet toegang tot navorsing en hulpbronne insluit. Leerders van skole wat nie genoeg hulpbronne het nie, moenie benadeel word omdat sommige onderwysers beligting en stel gebruik en nasieners dit as meer kreatief beskou nie. Die maatstaf vir kreatiwiteit is die gebruik van die leerder se liggaam en stem, die gebruik van basiese ruimte, verbeelding en teks (geskrewe/visueel of oudio).

- **Betroubaarheid:**
'n Assessering word as betroubaar beskou wanneer dieselfde uitslae verkry word, ongeag wanneer die assessering plaasvind of wie dit nasien. Die KABV-onderwerpe en rubrieke verskaf standaardisering en betroubaarheid.
- **Geldigheid:**
'n Aanduiding van hoe goed 'n assessering meet wat dit veronderstel is om te meet. 'n Geldige taak moet:
 - Op die KABV-onderwerpe gebaseer wees
 - Met gebruik van die relevante rubrieke nagesien word
 - Werklike kennis of prestasie weerspieël, nie toetsskryfvaardighede en gememoriseerde feite nie
 - Leerders intrek en motiveer om na die beste van hulle vermoë te presteer
 - Ooreenkom met huidige opvoedkundige teorie en praktyk

2.7 Moderering van die PAT'e

- Dit is die verantwoordelikheid van elke provinsie en vakadviseur, en nie hierdie riglyne nie, om seker te maak dat alle onderwysers die prosesse, beginsels en protokolle van moderering verstaan. Verwys na die DBE se riglyne oor Gehalteversekering van SGA (PAT ingesluit).
- Dit is belangrik om duidelik te wees daaroor dat die doel van moderering is om te fokus op of die KABV-onderwerpe (vaardighede, kennis en inhoud) ONDERRIG, GELEER en GEASSEESSEER is.
- Moderering is 'n gedeelde begrip van verskeie stappe, beginsels en prosesse. Maak jouself vertrouwd met die betekenis, doel en omvang van die volgende stappe/beginnels en prosesse:

Stap 1: Verifikasie

Dit is 'n vinnige en kort eerste stap in die modereringsproses. 'n Kontrolelys word gebruik om af te merk watter bewyse, soos deur die beleid vereis, vir moderering ingelewer is.

Stap 2: Moderering

'n Templaar moet gebruik word wat geskik is om die stappe en verspreiding van Bloom se Taksonomie se ses kognitiewe vlakke en vier denkprouesse en Dave se Taksonomie se vyf psigomotoriese prestasievlakke, soos in die KABV-onderwerpe toegepas, te ontleed. Amptenare moet seker maak dat moderering die volgende insluit:

1. **Lesplanne:**
Is die lesplanaktiwiteite op die inhoud van die KABV-onderwerpe gebaseer?
2. **Assesseringstaakplanne:**
Is die assesseringstaakaktiwiteite/-opdragte/-instruksies op die KABV-onderwerpe en die onderskeidelike lesplan gebaseer?
3. **Leerderassesseringsbewys:**
Is die leerder se assesseringsbewys op die KABV en die onderskeidelike lesplan en die onderskeidelike assesseringstaak gebaseer?

LET WEL: Die dokumente/items/bewyse hierbo is nie burokratiese administratiewe oorlading nie. Dit is 'n globale maatstaf wat aandui of 'n onderwyser vir 'n les voorberei, 'n les aanbied, vir 'n assessering voorberei en 'n assessering administreer. Die leerder se assesseringsbewys is slegs dit – 'n bewys dat die leerder die assessering gedoen het.

- **Standaardvasstelling**

Interne standaardisering verskaf 'n stelsel vir die nagaan van die gehalte van assessering om seker te maak dit is:

- Geldig – relevant tot die standaard waarvoor bevoegdheid/bereiking geëis word
- Geloofwaardig – deur die leerders geproduseer
- Aktueel – onlangs genoeg sodat assessors vertrouwe sal hê dat die leerder steeds dieselfde vlak van vaardighede of kennis het
- Betroubaar – werklik verteenwoordigend van die leerder se kennis en vaardighede
- Voldoende – voldoen ten volle aan al die vereistes van die standaard

Dit is die proses waarin bepaal word of die minimum prestasievlakke wat vir elke graad/onderwerp vereis word, bereik is. Die prestasievlakke word bepaal deur:

- Die KABV-onderwerpe se vaardighede, kennis, inhoud en konsepte
- Ses kognitiewe vlakke van Bloom se Taksonomie
- Vier denkprosesse van Bloom se Taksonomie
- Vyf vlakke van psigomotoriese kompleksiteit van Dave se Taksonomie
- Die vak se drie moeilikheidsvlakke vir die inhoud, vaardighede en kennis

Bewyse hiervan kan gevind word in die instruksies, aktiwiteite, oefeninge, opdragte, ens. van die lesplanne, assesseringstaakplanne en leerder-assesseringsbewyse wat amptenare moet modereer. Dit moet duidelik wees wat leerders moet weet en in staat moet wees om te kan doen wanneer hulle elke vlak/onderwerp bereik het.

- **Gehalteversekering**

- Provinsiale amptenare moet verseker dat die modereringsprosesse gevolg word en as bewyse beskikbaar is.
- Onderwysersopleiding: Alle Dramatiese Kunste-onderwysers moet amptelike hoërondewys-opleiding hê om die vak aan te bied: minimum 3 jaar-graad in Drama, NGOS asook KABV-opleiding.

- **Standaardisering**

Standaardisering is 'n proses wat regdeur die wêreld gebruik word om die effek van faktore, buiten die leerders se kennis en aanleg, op die leerders se prestasie te versag. Amptenare moet die modereringsbewyse gebruik om onderwysers te help om die KABV-onderwerpe se vaardighede, kennis, inhoud en konsepte te verstaan, interpreteer en implementeer.

- **Moderering:**

- Moet plaasvind elke keer as 'n PAT voltooi is
- Kontroleer dat assesseringtake en aktiwiteite leerders voorsien van regverdigte en geldige geleenthede om aan die verwagtinge en standaard van die KABV te voldoen
- Erken die sterk punte in leerders se aanbiedings en planne om vaardighede en kennis te verbeter
- Gee terugvoering oor die onderwyser se oordeel (opstel en nasien van PAT'e) om onderrig te verbeter
- Verhoog standaard, verwagtinge en vlakke van konsekwentheid
- Verseker dat leer op die gepaste vlak is en dat leerders vaardighede vir leer, die lewe en werk ontwikkel
- Moet **intern op skoolvlak** deur 'n mede-onderwyser/departementshoof/skoolhoof voor die kluster-/provinsiale moderering gedoen word. Verwys na die bylae wat die interne modereringsinstrument bevat. Die voltooide instrument moet vir kluster-/provinsiale/nasionale moderering voorgelê word.
- Moet onderwysers by die modereringsproses betrek om professionele ontwikkeling te verseker
- Moet **ekstern op distriks- en provinsiale vlak** gedoen word

2.8 Afwesigheid of nie-inlewering van die PAT'e

Wanneer 'n leerder afwesig is of 'n taak nie by die onderwyser ingelewer is nie, moet die onderwyser 'n geldige mediese sertifikaat of 'n brief ter verduideliking van die afwesigheid bekom. Op die dag wanneer die leerder na die skool terugkeer, moet 'n ander sperdatum vir die inlewering of die opvoer van die PAT gestel word. Geen leerder mag nul vir die PAT kry nie. Die leerder moet die geleentheid kry om weer te probeer of weer in te lewer. Aangesien PAT'e intern opgestel en by die skool geassesseer word, kan tye verander word.

2.9 Vereistes vir die aanbieding van die PAT'e

Sien die lys van minimum hulpbronne, geriewe, toerusting, hulpbronne (LOOM), roosterbeplanning, ens. wat ingestel moet wees voordat die PAT'e onderrig, geïmplementeer en geassesseer word. Hierdie hulpbronne moet aan die onderwyser en die leerders beskikbaar wees om die drie PAT'e te voltooi.

Die onderwyser moet 'n lesplan vir AL die onderwerpe wat deur 'n spesifieke PAT gedek word, opstel. Verder moet 'n duidelike assesseringsopdrag met gedetailleerde instruksies met die leerders bespreek word.

LET WEL: Suid-Afrika is 'n land met uiterstes in terme van sosio-ekonomiese kontekste. Baie mense is arm. Om hierdie ongelykheid uit te skakel en elke leerder 'n gelyke kans te gee om hulle volle potensiaal te bereik, toe te pas en te demonstreer, hou in gedagte dat die voorbereiding/opvoering en aanbieding van die PAT'e nie staatmaak op die gebruik van kostuums, grimering, stelle, beligting, spesiale effekte, klank, ens. nie. Hierdie tegniese elemente word nie in die KABV of in die rubrieke voorgeskryf nie. Die nasien van die PAT'e moet dus nie hierdie aspekte meet nie. Die enigste uitsondering is die Tegniese Teaterprogram. Hou in gedagte dat hierdie opsie slegs aangebied mag word indien die onderwyser 'n kwalifikasie in Verhoogbestuur, Beligting-ontwerp, ens. het. Dit is, byvoorbeeld, nie om met beligting vir die skoolkonsert te werk nie.

2.10 Tydraamwerke

Onderwysers:

Onderrig, administreer, assesseer, teken aan en rapporteer oor een PAT per Kwartaal 1, 2 en 3.

Kommunikeer skriftelik oor die presiese datums vir die inlewering van geskrewe take of die opvoer van die dramatiese items.

Praktiese take word nie tot 'n eenmalige opvoering beperk nie. Die PAT-take (1, 3 en 5) is voorbereiding vir die middel-van-die-jaar, proef- en einde-van-die-jaar- geskrewe en opvoereksamens.

Integreer die teoretiese aspek van die PAT met die praktiese aspek. Leerders moet betrokke wees by die beplanning, voorbereiding, navorsing, die opbou van vaardighede en refleksie voordat hulle die opstel, navorsingstaak of opdrag inlewer.

Leerders moet opvoeringsitems repeteer totdat hulle dit vlot en met selfvertroue kan opvoer. Daar sal van leerders verwag word om prakties-gebaseerde vrae met gebruik van 'n teoretiese raamwerk in die finale geskrewe vraestel te beantwoord.

2.11 Verklaring van Egtheid

Met tegnologie wat maklik toeganklik is met inhoud waarmee plagiaat gepleeg kan word en vir die PAT'e gebruik kan word, is dit noodsaaklik, soos volgens beleid, dat elke leerder 'n Verklaring van Egtheid moet inlewer. Dit moet in die Onderwyserlêer geliasseer word. In die geval van 'n assessering-onreëlmatigheid moet hierdie verklaring aan die distrikkringbestuurder vir die nodige ondersoek oorhandig word.

DRAMATIESE KUNSTE PAT 2024	
Hierdie verklaring moet deur die leerder voltooi en deur beide die leerder en die onderwyser onderteken word en MOET alle bewyse wat ingelewer word, dek.	
Leerder se naam en van:	Datum:
Ek verklaar dat die aangehegte PRAKTIESE ASSESSERINGSTAKE alles my eie werk is en dat dit nie enige werk insluit wat deur iemand anders as ek voltooi is nie. Ek het hierdie take volgens instruksies en binne die voorgeskrewe tydsbeperkings voltooi.	
Leerder se handtekening:	Datum:
Onderwyser se bevestiging	
Namens (sentrumnaam), bevestig ek dat die bogenoemde leerder, sover my kennis strek, die enigste outeur van die voltooide, aangehegte werksopdrag is en dat die assessering onder die vereiste omstandighede voltooi is.	
Onderwyser se handtekening:	Datum:
Skoolhoof se handtekening:	Datum:

3. HULPBRONNE

Die vak Dramatiese Kunste, soos ander vakke, vereis spesifieke hulpbronne sodat effektiewe onderrig, leer, aanbiedings en opvoerings behaal en uitgevoer kan word. Amptenare van die DBE het 'n verantwoordelikheid om te verseker dat daar 'n ingeligte en toegewyde benadering is en dat die minimum vereistes ingestel is om integriteit in die onderrig en leer van die vak te verseker.

Dit is belangrik om daarop te let dat hierdie hulpbronne nie duur of uitspattig hoef te wees nie. Dit is net so belangrik dat, indien 'n skool nie in staat is om hierdie vakspesifieke hulpbronne te verskaf nie, die vak verkieslik nie aangebied moet word nie. Leerders sal benadeel word indien hulpbronne soos die DBE-goedgekeurde handboek, die voorgeskrewe toneeltekste, stoele en 'n redelik funksionele ruimte/ lokaal vir praktiese werk nie beskikbaar is nie. (Deur die jaarlikse norme en standaarde maak die DBE voorsiening vir minimum hulpbronne wat vir al die vakke wat deur 'n skool aangebied word, aangekoop moet word. Die skoolbestuurskomitee of die ekwivalent van hierdie liggaam het die opdrag gekry om te verseker dat daar aan elke vak se behoeftes voldoen word.) Die vakadviseur en kringbestuurder vir die skool moet moniteer dat skole 'n begroting het om die betrokke LOOM te voorsien

Onderwysers moet in November/Desember van die vorige jaar verseker dat die volgende basiese hulpbronne in die Dramatiese Kunste-klaskamer beskikbaar is vir 'n funksionele begin van die nuwe jaar:

3.1 Menslike hulpbronne

Slegs 'n onderwyser met 'n dramakwalifikasie mag die KABV en die jaarlikse program van assessering, wat die drie PAT'e insluit, onderrig en assesser. 'n Onderwyser met gepaste kwalifikasies vir hierdie vak kan die volgende agtergrond hê:

- BA (Baccalaureus Artium) (Drama as hoofvak)
- BEd (Baccalaureus in Opvoedkunde) (Drama as hoofvak)
- Licensiaat in Dramaonderrig, Trinity College
- Diploma van LAMDA
- Enige ander amptelike SAQA-geakkrediteerde kwalifikasie met 360 krediete in Drama
- Benewens al die bogenoemde, 'n eenjaar- nagraadse onderwysertifikaat (NGOS)

Let daarop dat die volgende NIE 'n toepaslike of voldoende kwalifikasie is om Dramatiese Kunste te onderrig NIE:

- Die Skeppende Kunste-onderwyser
- 'n Akteur/Aktrise
- 'n Drama-entoesias
- Die Engels-taalonderwyser
- Die Dansstudies-onderwyser

LET WEL: Indien 'n skool nie 'n gekwalifiseerde onderwyser het om Dramatiese Kunste te onderrig nie, mag die vak nie aangebied word nie. Die Skeppende Kunste-onderwyser of die Engels-taalonderwyser of 'n drama-entoesias is nie voldoende opgelei om moeilike konsepte, soos Jerzy Grotowski se toneelspeltegnieke of Teater van die Absurde, te onderrig nie.

3.2 LOOM ('LTSM'): Toerusting en geriewe

Leerders moet met die gebruik van ruimte/spasie, vlakke, ingange en uitgange eksperimenteer. Die volgende basiese items sal die geleentheid bied om leë spasies kreatief met stelstukke, ens. te vul:

- 'n Dubbelklaskamer of 'n oop ruimte
- 4 x houtblokke/kubusse/plastiekkrate/stoele of 'n bekostigbare alternatief
- 4 x plat skerms/hangende lappe/kartonbokse of 'n bekostigbare alternatief
- 4 x verhoogtrappe of 'n bekostigbare alternatief
- Tafels en stoele dien as dekorstukke
- Die volgende is nie vereistes nie, maar sal voordelig wees: 'n verhoog, beligting en klankgeriewe

LET WEL: Dramatiese Kunste assesseer nie die gebruik van ligte, kostuums en stel nie, behalwe as 'n leerder een van die Tegnieiese Programme, ens. kies. Daarom is dit nie nodig om hierdie tegnieiese items aan te koop nie.

3.3 LOOM ('LTSM'): Verwysings

- 1 x DBE-goedgekeurde handboek per leerder
- 1 x DBE-goedgekeurde handboek per Dramatiese Kunste-onderwyser
- 3 x toneeltekste, 1 vir elk van die genres gekies, 3 x per leerder
- Fotokopieë van enige van die bogenoemde is onwettig en kan skole blootstel aan hofgedinge deur uitgewers, handboekskrywers en dramaturge.
- 1 x werkboek per leerder
- 1 x lêer/boks vir die onderwyser om leerderassesseringsbewyse vir moderering veilig te bewaar
- 1 x swart T-hemp/gemaklike top en swart langbroek en skoene vir leerders se praktiese werk
- Uitstappies: 1 x per kwartaal na 'n professionele toneelstuk/drama
- Die volgende is nie 'n noodsaaklike vereiste nie, maar sal voordelig wees:
 - 'n DVD-opname/YouTube-snit van 'n professionele verhoogopvoering van 'n toneeltekste in elk van die genres en dramatiese bewegings. Leerders moenie na aangepaste toneeltekste vir film kyk nie. Die voorgestelde toneeltekste vir graad 10 en 11 en voorgeskrewe toneeltekste vir graad 12 moet in die oorspronklike formaat gelees en gekyk word. Die leerders moet begrip en toegepaste vaardigheid in die volgende KABV-genres/-style en -bewegings demonstreer:
 - Commedia dell'arte, bv. *Scapino* deur Molière
 - Afrika-dramavorme, Afrika-mites of vertelkuns, bv. *Have you seen Zandile* (as vertelkuns en nie as toneeltekste nie)
 - Griekse Teater, bv. *Antigone* deur Sophocles
 - Suid-Afrikaanse Teater, bv. enige werke/werkswinkeldramas
 - Elizabethaanse Teater, bv. *Romeo and Juliet* deur William Shakespeare
 - Realisme in Teater, bv. *Hedda Gabler* deur Hendrik Ibsen
 - Epiese Teater, bv. *Kaukasiese Krytsirkel* deur Bertolt Brecht OF
 - Teater van die Absurde, bv. *Afspraak met Godot* deur Samuel Beckett OF
 - Postmoderne Teater, bv. *Top girls* deur Carol Churchill OF
 - Suid-Afrikaanse Teater, Voor 1994, bv. *Woza Albert!* deur M Ngema, P Mtwa, B Simon
 - Suid-Afrikaanse Teater, Ná 1994, bv. *Mis* deur Reza de Wet

Die funksie van die PAT-riglyne is slegs dit: dit bevat riglyne. Dus word voorbeelde verskaf en die toneeltekste op die vorige bladsy is SLEGS voorbeelde. Die PAT-riglyne kan nie elke toneeltekst wat al ooit in 'n spesifieke genre/styl/beweging geskryf is, verskaf nie. Onderwysers moet hulle kennis toepas en 'n relevante dramateks kies wat die geskikste vir die KABV-beweging/-styl of -genre is. Hou ook elke skool en elke leerder se agtergrond en sosiopolitieke-ekonomiese kontekste in gedagte.

4. ARTIKULASIE MET AOO ('GET')

Die onderwyser wat Drama in Skeppende Kunste onderrig, moet seker maak dat leerders in graad 8 en 9 'n soliede fondasie in die konsepte, vaardighede, kennis en inhoud van Drama verkry. **Daar word voorgestel dat onderhoude en oudisies aan die einde van graad 9 gehou moet word om te verseker dat slegs leerders wat gedissiplineerd, hardwerkend, geïnteresseerd en toegewyd is en potensiaal het, vir VOO-Dramatiese Kunste gekies word.** Maak seker dat die klasverhouding vir graad 10, 11 en 12 volgens die *Personnel Administrative Measures(PAM)*-dokument se verhouding 1 : 12 is.

Indien Drama-klasse oorvol is, kan beserings plaasvind en die skool, onderwyser of skoolhoof aan litigasie blootstel.

5. ROOSTER

Roosterbeplanning vir Dramatiese Kunste vereis 'n minimum van VIER uur per week gedurende skooltyd en EEN uur na skool. Hierdie uur-verhouding is van toepassing op graad 10, 11 en 12 onderskeidelik. Bykomende tyd na skoolure is noodsaaklik vir die voltooiing van die PAT'e, remediëring, verryking, repetisies, opvoerings en uitstappies om na toneelopvoerings te gaan kyk.

6. BYLAES

Daar is 28 bylaes wat aan die einde van hierdie PAT gevind kan word:

- BYLAE 1: PAT 1: Dramatiese item 1: Dialoog – voorbeeld
- BYLAE 2: PAT 2: Dramatiese item 2: Monoloog – voorbeeld
- BYLAE 3: PAT 3: Dramatiese item 3: Gedig – voorbeeld
- BYLAE 4: Temaprogram- of Oudisieprogram-voorbeeld en kriteria vir assessering
- BYLAE 5: Filmvervaardigingprogram-voorbeeld en kriteria vir assessering
- BYLAE 6: Ontwerpprogram-voorbeeld en kriteria vir assessering
- BYLAE 7: Verhoogbestuurprogram-voorbeeld en kriteria vir assessering
- BYLAE 8: Interne skool- en eksterne distriksmoderering-instrument vir die PAT'e
- BYLAE 9: Geskrewe Assessering-PAT: Rubriek en Standaardisering-kontrolelys vir die joernaal
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4
- BYLAE 10: Geskrewe Assessering-PAT: Rubriek en Standaardisering-kontrolelys vir die opstel
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4
- BYLAE 11: Geskrewe Assessering-PAT: Rubriek en Standaardisering-kontrolelys vir die navorsing
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4
- BYLAE 12: Opvoering-assessering-PAT: Rubriek vir die uittreksel/toneel
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4
- BYLAE 13: Opvoering-assessering-PAT: Rubriek vir die monoloog
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4

- BYLAE 14: Opvoering-assessering-PAT: Rubriek vir die beweging
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4
- BYLAE 15: Opvoering-assessering-PAT: Rubriek vir die gedig/poësie
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4
- BYLAE 16: Opvoering-assessering-PAT: Rubriek vir die Filmvervaardigingprogram
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4
- BYLAE 17: Opvoering-assessering-PAT: Rubriek vir die Ontwerpprogram
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4
- BYLAE 18: Opvoering-assessering-PAT: Rubriek vir die Verhoogbestuurprogram
Verwys na die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4
- BYLAE 19: DBE KABV: Dramatiese Kunste
- BYLAE 20: DBE KABV, Aangepas, Hoofstuk 4, Dramatiese Kunste
- BYLAE 21: DBE KABV: Jaarlikse Onderrigplanne (JOP/'ATP')
- BYLAE 22: DBE: Gehalteversekering van Skoolgebaseerde Assessering (SGA)
(PAT ingesluit)
- BYLAE 23: *Personnel Administrative Measures (PAM)*
- BYLAE 24: SGA: Voorbeeld van boekie
- BYLAE 25: Bloom se Taksonomie
- BYLAE 26: Dave se Taksonomie
- BYLAE 27: *Nasionale Protokol vir Assessering, Graad R–12/National Protocol for Assessment, Grades R–12*
- BYLAE 28: *Nasionale Beleid met Betrekking tot die Program- en Bevorderingsvereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring, Graad R–12 ('National Policy Pertaining to the Programme and Promotion Requirements of the National Curriculum Statement, Grades R–12')*

BYLAE 1: PAT 1: DRAMATIESE ITEM 1: DIALOOG – VOORBEELD

GENRE: KOMEDIE
STYL: COMMEDIA DELL'ARTE
TITEL: THE MISER
SKRYWER: MOLIÈRE – TONEEL III, HARPAGON, LA FLECHE

HARPAGON.
 Now then, be gone out of my house, you sworn pickpocket.
 LA FLECHE.
 (aside). I never saw anything more wicked than this cursed old man; and I truly believe that he is possessed with a devil.
 HARPAGON.
 What are you muttering there between your teeth?
 LA FLECHE.
 Why do you send me away?
 HARPAGON.
 You dare to ask me my reasons, you scoundrel?
 LA FLECHE.
 What have I done to you?
 HARPAGON.
 You steal from me.
 LA FLECHE.
 How the deuce could one steal anything from you? Are you a man likely to be robbed when you put every possible thing under lock and key, and mount guard day and night?
 HARPAGON.
 I will lock up whatever I think fit, and mount guard when and where I please.
 LA FLECHE.
 You have some money hid in your house?
 HARPAGON.
 No, scoundrel! I do not say that.
 LA FLECHE.
 Oh! What does it matter whether you have money, or whether you have not, since it is all the same to us?
 HARPAGON.
 (raising his hand to give LA FLECHE a blow). Oh! oh! You want to argue, do you? I will give you, and quickly too, some few of these arguments about your ears. Get out of the house, I tell you once more.
 LA FLECHE.
 Very well; very well. I am going.
 HARPAGON.
 No, wait; are you carrying anything away with you?
 LA FLECHE.
 What can I possibly carry away?
 HARPAGON.
 Come here, and let me see. Show me your hands.
 LA FLECHE.
 There they are.
 HARPAGON.
 The others.
 LA FLECHE.
 The others?
 HARPAGON.
 Yes.
 LA FLECHE.
 There they are.
 HARPAGON.
 (pointing to LA FLECHE's breeches). Have you anything hid in here?
 LA FLECHE.
 Look for yourself.
 HARPAGON.
 (feeling the knees of the breeches). These wide knee-breeches are convenient receptacles of stolen goods.

Harpagon

'n Karakter wat op geld verlief is en die mag wat dit hom gee. Sy ondergang is dat dit hom onaangenaam, onvoorspelbaar, paranoïes en agterdogtig maak.

Commedia dell'arte

Hierdie teaterstyl gebruik pantomime wat 'n kombinasie van liedere, ingelaste woorde/grappies ('gags'), 'n dolle klug ('slapstick comedy'), oordrewe mimiek en dans is. Die karakters en karakterisering is oordrewe.

Plak die URL in Google om na die video van die TONEELTEKS te kyk:

<https://rb.gy/3b4jq>

<https://www.theatre.roumanoff.com/l-avare?lightbox=dataitem-i0vbejtb1>

第十二届中法文化之春特别呈现
L'Avare
 吝啬鬼

06.30 - 07.01
 30 Juin - 01 Juillet

北京天桥艺术中心·大剧场
 主办方

演出团体
 COMEDIE
 REIMS

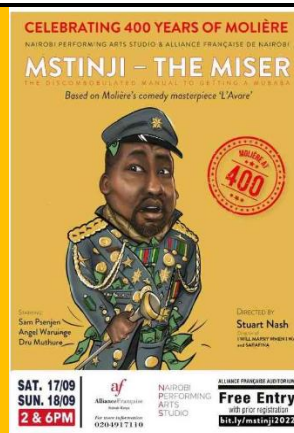
Molière
 Lagarde
 原作者 莫里哀

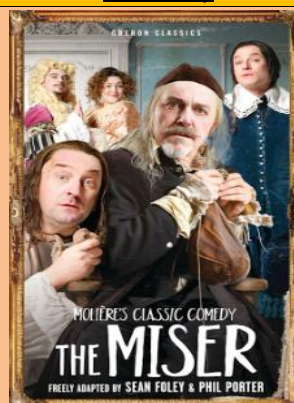
<https://www.thebeijinger.com/events/2017/jun/molieres-classic-lavare-miser>

LA FLECHE.
(aside). Ah! how richly such a man deserves what he fears,
and what joy it would be to me to steal some of his ...
HARPAGON.
What is it you talk of stealing?
LA FLECHE.
I say that you feel about everywhere to see if I have been
stealing anything.
HARPAGON.
And I mean to do so too. (He feels in LA FLECHE's pockets).
LA FLECHE.
Plague take all misers and all miserly ways!
HARPAGON.
Eh? What do you say?
LA FLECHE.
What do I say?
HARPAGON.
Yes. What is it you say about misers and miserly ways.
LA FLECHE.
I say plague take all misers and all miserly ways.
HARPAGON.
Of whom do you speak?
LA FLECHE.
Of misers.
HARPAGON.
And who are they, these misers?
LA FLECHE.
Villains and stingy wretches!
HARPAGON.
But what do you mean by that?
LA FLECHE.
Why do you trouble yourself so much about what I say?
HARPAGON.
I trouble myself because I think it right to do so.
LA FLECHE.
Do you think I am speaking about you?
HARPAGON.
I think what I think; but I insist upon your telling me to whom
you speak when you say that.
LA FLECHE.
To whom I speak? I am speaking to the inside of my hat.
HARPAGON.
And I will, perhaps, speak to the outside of your head.
LA FLECHE.
Would you prevent me from cursing misers?
HARPAGON.
No; but I will prevent you from prating and from being
insolent. Hold your tongue, will you?
LA FLECHE.
I name nobody.
HARPAGON.
Another word, and I'll thrash you.
LA FLECHE.
He whom the cap fits, let him wear it.
HARPAGON.
Will you be silent?
LA FLECHE.
Yes; much against my will.

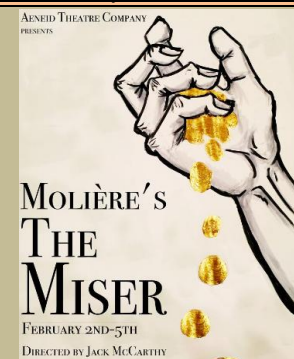
LET WEL: Die visuele beelde word nie vir die PAT vereis nie. Dit word slegs ingesluit om 'n visuele idee van die inhoud van die dramatiese item te gee.

<https://www.standardmedia.co.ke/entertainment/arts-and-culture/article/2001455963/the-miser-on-stage-on-molieres-400th-anniversary>

<https://www.bloomsbury.com/us/miser-9781786820280/>

<https://www.uscannenbergmedia.com/2017/02/07/atc-to-get-funny-with-money-in-molieres-the-miser/>

<https://www.laemmle.com/film/miser>

BYLAE 2: PAT 2: DRAMATIESE ITEM 2: MONOLOOG – VOORBEELD

GENRE: ELIZABETHAANSE TEATER
ITEM: MONOLOOG
TITEL: KING LEAR
SKRYWER: SHAKESPEARE

[Act 3, Scene 2]

Blow, winds, and crack your cheeks! rage! blow!
 You cataracts and hurricanoes, spout
 Till you have drench'd our steeples, drown'd the
 cocks!
 You sulph'rous and thought-executing fires,
 Vaunt-couriers to oak-cleaving thunderbolts,
 Singe my white head!
 And thou, all-shaking thunder,
 Strike flat the thick rotundity o' th' world,
 Crack Nature's moulds, all germains spill at once,
 That makes ingrateful man!
 Rumble thy bellyful! Spit, fire! spout, rain!
 Nor rain, wind, thunder, fire are my daughters.
 I tax not you, you elements, with unkindness.
 I never gave you kingdom, call'd you children,
 You owe me no subscription. Then let fall
 Your horrible pleasure. Here I stand your slave,
 A poor, infirm, weak, and despis'd old man.
 But yet I call you servile ministers,
 That will with two pernicious daughters join
 Your high-engender'd battles 'gainst a head
 So old and white as this! O! O! 'tis foul!

Koning Lear

Sy ydelheid en behoefte aan bewondering en lofprijsing het sy uiteindelijke ondergang tot gevolg. Aan die begin toon Koning Lear sy behoefte aan lofprijsing, hoe hy kies om sy koninkryk onder sy dogters te verdeel. As 'n bejaarde leier by die toppunt van sy mag en invloed verloor hy sy greep op posisie, mag, familie en geestesgesondheid wanneer hubris en ego die oorhand kry oor liefde en lojaliteit.

Elizabethaanse Teater

Word soms Engelse Renaissance Teater genoem en verwys na daardie styl opvoeringdramas. Elizabethaanse tragedie het te doen met heroïese temas, met die middelpunt gewoonlik 'n groot persoonlikheid wat deur sy eie passie en ambisie vernietig word. Daar is temas van wraak, aaklige melodramatiese tonele, innerlike konflik, held-skurk-protagoniste en tragikomedie.

Klik op die URL om na die video van die TONEELTEKS te kyk:

<https://rb.gy/jnxgp>

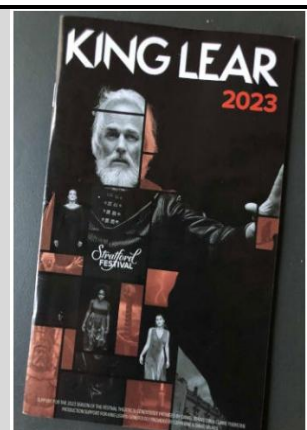
<https://www.sytmn.org/s19>

<https://www.ticketsource.co.uk/w-hats-on/surrey/archway-studio-theatre/king-lear/e-yxavzz>

<https://miracletheatre.co.uk/product/king-lear-poster/>

<https://ontariostage.com/king-lear-at-stratford/>

<https://shop.shakespearesglobe.com/products/king-lear-2022-poster>

<https://www.london-theatreland.co.uk/theatres/wyndhams-theatre/king-lear.php>

LET WEL: Die visuele beelde word nie vir die PAT vereis nie. Dit word slegs ingesluit om 'n visuele idee van die inhoud van die dramatiese item te gee.

BYLAE 3: PAT 3: DRAMATIESE ITEM 3: GEDIG – VOORBEELD**GENRE: KONTEMPORÊRE TEATER MET 'N GRIEKSE TEMA****ITEM: NARRATIEWE GEDIG****TITEL: 'NARCISSUS'****SKRYWER: JOHN W MAY****LET WEL:** Leerders word aangemoedig om hierdie gedig te gebruik om die genre van Griekse Teater te verken. Dit sal hulle stel vaardighede vir die Opvoering-afdeling van die PAT verryk.

Afoot he viewed a silver lake
 And took himself to take a drink –
 Then beauty moved his thirsting soul,
 As there he bent above the brink.

No mortal flesh this seemed to he
 Who marvelled at its dear design –
 Behold, a face beheld him back,
 Whose symmetry was pure divine!

Handsome was the heav'nly sight
 That rip'ling lay within the clear;
 He touched his finger to its cheek
 And wavelets had it disappear.

When agitation placidly came
 He dared – from love – new love embrace;
 But wading through the wat'ry void
 Disturbed the beauty of its face.

Again, it came, again he touch'd;
 Again, the figure fluctuates.
 Lamenting there aside that bank
 He cursed himself and all the Fates:

'What awful light is cast below
 That tells me what I see is I:
 The boy with the shimm'ring gleam,
 'Tis me, O wretch'd me – but why?'

Then Nemesis who linger'd there
 With fatal judgement in her vest,
 Remorseless cast the final lot
 Which grew despairing in his breast.

Bereft of love's requited touch
 He pounded moans upon his chest,
 And stagg'ring 'mongst the wind'd reeds
 They came by Nyx eternal rest.

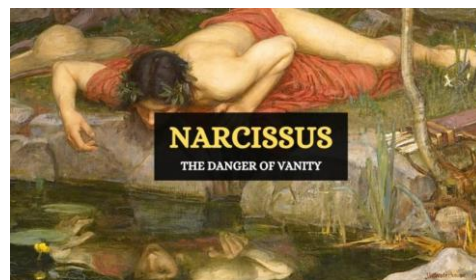
His deathbed there's a thing of woe,
 A cautionary tale some fear:
 The Naiads, Dryads – all the Nymphs.
 Warns self-love grows a flower there.

As 'n karakter in die gedig is Narcissus 'n baie aantreklike ou wat op sy eie weerkaatsing verlief raak. Sy desperate aantrekking na sy eie beeld in die dammetjie lei tot sy dood. Die einde. Deur sy dood raak Narcissus egter 'n simbool van die gevare daarvan om te selfbehep en ydel te wees.

Pasop vir die strik van ydelheid of selfaanbidding. Dit kom daarop neer dat jy nie moet dink jy is verhewe bo ander mense nie. Sy ondergang is sy behoefte aan uiterste skoonheid en die mag wat dit hom gee. Gaan na: www.shmoop.com

Klik op die URL om na die video van die verduideliking van die oorsprong van die gedig te kyk:

<https://rb.gy/esiin>

<https://lhongtortai.com/collection/narcissus-myth-painting>

<https://www.theoi.com/Nymphe/Naiades.html>

<https://www.theoi.com/Nymphe/Dryades.html>

LET WEL: Die visuele beelde word nie vir die PAT vereis nie. Dit word slegs ingesluit om 'n visuele idee van die inhoud van die dramatiese item te gee.

LET WEL: Die drie voorbeelde hierbo van wat 'n dramatiese item in die Opvoerafdeling van 'n PAT kan behels, kan gebruik word om te toon dat 'n tema na vore kom, bv. 'Lewe, Liefde en Dood'. Om hierdie drie individuele PAT'e te verwerk om 'n Tema- of Oudisieprogram te word, moet leerders skakels tussen elke item skep. 'n **Kort** beweging/fisiese teater/sêding/mimiek kan gebruik word om aan te dui dat daar 'n verandering van hierdie item na die volgende is. Die doel van die skakel is om 'n deurlopende optrede te verseker. 'n Verandering in verhoogplasing of die plasing van 'n stoel vir die volgende toneel kan saam met die skakel gaan.

BYLAE 4: TEMAPROGRAM- OF OUDISIEPROGRAM-VOORBEELD EN KRITERIA VIR ASSESSERING
DIE DRAMATIESE ITEMS MOET KONTRASTEREND WEES EN 'N VARIASIE IN GENRE EN TIPE BEVAT – GEDIG VS. MONOLOOG, ENS.

- LET WEL:** SLEGS onderwysers wat FORMELE opleiding, 'n kwalifikasie of ervaring in Drama, Stembuys, Toneelspel en Teateraanbieding het, mag hierdie opsie onderrig.
- LET WEL:** Die voorbeelde hieronder, PAT 1 as 'n monoloog, PAT 2 as 'n dialoog, ens. is SLEGS voorbeelde. Onderwysers en leerders kan op enige tipe dramatiese item vir enige van die PAT'e besluit, bv. vertelkuns vir PAT 1, lofgedig vir PAT 2, ens.
- LET WEL:** Die foto's/prentjies is nie deel van die PAT'e nie; hulle is voorbeelde van opvoerfoto's of gegewe omstandighede om maar net insig in die item self te gee.

PAT 1	PAT 2	PAT 3
DRAMATIESE ITEM 1	DRAMATIESE ITEM 2	DRAMATIESE ITEM 3
DIALOOG	MONOLOOG	GEDIG
THE MISER	KING LEAR	NARCISSUS
Gebruik die rubriek in die KABV vir 'n toneel/dialoog.	Gebruik die rubriek in die KABV vir 'n monoloog.	Gebruik die rubriek in die KABV vir 'n gedig.
☐ Voorbereiding ☐ Begrip van toneel ☐ Vokale karakterisering ☐ Vokale duidelikheid ☐ Fisiese karakterisering ☐ Verhoogsin – gebruik van ruimte ☐ Emosionele konneksie ☐ Speel van subteks ☐ Interaksie – luister ☐ Ontwikkeling van verhouding ☐ Geloofwaardigheid ☐ Struktuur van toneel ☐ Skep van geskikte genre/styl ☐ Impak van die toneel	☐ Voorbereiding ☐ Impak van monoloog ☐ Begrip van monoloog ☐ Vokale karakterisering ☐ Vokale duidelikheid ☐ Fisiese karakterisering ☐ Verhoogsin – gebruik van ruimte ☐ Emosionele konneksie ☐ Speel van subteks ☐ Vertolking van karakter ☐ Verhouding tot luisteraar ☐ Geloofwaardigheid ☐ Struktuur van monoloog ☐ Ritmes/Vorm van monoloog ☐ Skep van geskikte genre/styl	☐ Voorbereiding ☐ Begrip van gedig ☐ Uitdrukking van betekenis ☐ Vokale uitdrukking ☐ Vokale duidelikheid ☐ Fisiese werk ☐ Emosionele konneksie ☐ Skep van geskikte stemming ☐ Gebruik van digmiddele ☐ Impak van gedig ☐ Verstaan gedig ☐ Uitdrukking van betekenis

KYK EN LEER

1. 'How to perform a monologue': <https://www.youtube.com/watch?v=9b0mzm7jDEs>
2. Antony in *Julius Caesar*: <https://www.youtube.com/watch?v=q89MLuLSJgk>
3. Laura Carmichael as Portia: https://www.youtube.com/watch?v=wmmBT_4dmI0
4. Monoloog: <https://www.youtube.com/watch?v=q9OTmPhKQos>
5. Monoloog: Konformiteit: <https://www.youtube.com/watch?v=E8BYDK9JX5E>

BYLAE 5: FILMVERVAARDIGINGPROGRAM-VOORBEELD EN KRITERIA VIR ASSESSERING

- LET WEL:** SLEGS onderwysers wat FORMELE opleiding, 'n kwalifikasie of ervaring in Filmvervaardiging het, mag hierdie opsie onderrig.
- LET WEL:** Die voorbeelde hieronder van PAT 1 as Voor Produksie, PAT 2 as Produksie en PAT 3 as Na Produksie is in lyn met die rubriekriteria en produksiefases.
- LET WEL:** Die foto's/prentjies is voorbeelde van ikoniese pligte in elk van die produksiefases en gee slegs 'n visuele voorstelling van aktiwiteite in elke fase.

PRODUKSIEFASES, TAKE EN KONTROLELYS

VOOR PRODUKSIE	PRODUKSIE	NA PRODUKSIE
		
https://rb.gy/jk6zii	https://rb.gy/nkstta	https://rb.gy/lscuw8
PAT 1	PAT 2	PAT 3
VOOR PRODUKSIE Analise en voorbereiding	PRODUKSIE Filmopname	NA PRODUKSIE Redigering
<p>Sien die rubriek in die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4. Die voorproduksiefase is die beplanningsproses van elke taak voor produksie begin.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Kies 'n teks (dramatiese item) ☐ Analiseer die teks ☐ Sit die teks in tonele uiteen ☐ Dinkskrum idees ☐ Skep die finale filmteks ☐ Skep en besluit op die konsep en jou visie as 'n filmvervaardiger ☐ Skep die storiebord ☐ Ken rolle aan akteurs toe ☐ Besluit op en skep die ontwerp vir die film (rekwisiete/kostuums/stel/beligting, ens.) ☐ Kies rekwisiete ☐ Kies kostuums ☐ Kies plek/liggings ☐ Finaliseer die spanlede ☐ Finaliseer beligtingsidees ☐ Finaliseer kamerahoëke, bewegings en skote ☐ Skep 'n filmskedule ☐ Bekom redigeringsagteware-program of -toep ('app') ☐ Begryp die werking van selfoon om filmmateriaal op te neem ☐ Teken aan en besin oor al die take hierbo in jou filmvervaardigingsjoernaal 	<p>Sien die rubriek in die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4. Die produksiefase begin met die opname van die filmmateriaal. Hierdie proses sal al die tonele en inligting van die produksieproses vasvang.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Produksievergadering (teksanalise, toneel-uiteensetting, storiebord, skote, skedules) ☐ Finaliseer kamerahoëke, bewegings en skote ☐ Skep 'n skootlys ☐ Skep filmskedule ☐ Berei die plek/ligging voor ☐ Stel die dekorstel op ☐ Stel die skote op ☐ Repeteer die toneel ☐ Skiet die tonele ☐ Teken die filmmateriaal in die logboek aan ☐ Teken aan en besin oor al die take hierbo in jou filmvervaardigingsjoernaal 	<p>Sien die rubriek in die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Hersien die filmmateriaal ☐ Skep 'n redigering op papier ☐ Maak jouself vertrouwd met die werking van die redigeerprogram ☐ Voer prent- en klankredigering-sagteware op die rekenaar in ☐ Hou 'n redigeringslog van redigerings/snitte/ens. ☐ Redigeer die 1ste ruwe konsep-filmmateriaal ☐ Redigeer klank/musiek/dialog ☐ Voer uit vir besigtiging ☐ Redigeer 2de konsep ☐ Voltooi titelvolgorde ☐ Voltooi kredietlys ☐ Redigeer finale konsep ☐ Sluit ('Lock') prent ☐ Voer projek na finale formaat uit ☐ Maak kopieë ☐ Teken aan en besin oor al die take hierbo in jou filmvervaardigingsjoernaal

Die drie produksiefases op die vorige bladsy, soos bereik deur die voltooiing van die drie PAT'e asook die take genoem, plaas die Filmvervaardiging- Tegnieke Program op 'n soortgelyke vlak as die Groeptema-program en die Individuele Oudisieprogram. 'n Verdere standaardisering is om 'n dramatiese item as die 'filmteks' te kies, bv. 'n gepubliseerde gedig of prosa of 'n monoloog of dialoog (toneel). Die finale kort film mag nie langer as twee minute wees nie.

KYK EN LEER

1. 'Yesterdays': 'n Visuele gedig: https://www.youtube.com/watch?v=-hJmH6vRy_s
2. 'I am afraid': <https://rb.gy/2uhjsb>
3. 'Today I rise': <https://www.filmsforaction.org/watch/today-i-rise/>
4. 'The red balloon': <https://www.studiobinder.com/blog/best-short-films/#the-red-balloon>
5. 'When you say you're a swimmer': <https://rb.gy/nojw6w>
6. 'Embarrassed': <https://www.shortoftheweek.com/2016/07/18/embarrassed/>
7. 'Powerful thoughts': <https://www.youtube.com/watch?v=wMSe0Hdn2cg>

FILMKONVENSIES EN -TEGNIEKE**TEORIE:**

1. Filmterminologie (nabyskoot, medium skoot, afstandskoot, swenk ('pan'), oorvloei ('dissove'), ens.)
2. Filmkonvensies (terugflits, snel oprol ('fast forward'), agtergrondstem, splitskerm, ens.)
3. Verstaan verskillende filmtegnieke. Bestudeer hierdie PowerPoint-aanbieding: <https://rb.gy/1mz4mb>
4. Verstaan filmkonvensies en hoe dit opvoerings beïnvloed. Bestudeer hierdie PowerPoint-aanbieding: <https://rb.gy/flu1i1>
5. Gebruik filmtegnieke en -konvensies doeltreffend: <https://www.youtube.com/watch?v=NvybQ5RpMkc>

BYLAE 6: ONTWERPPROGRAM-VOORBEELD EN KRITERIA VIR ASSESSERING

LET WEL: SLEGS onderwysers wat FORMELE opleiding, 'n kwalifikasie of ervaring in Teaterontwerp het, mag hierdie opsie onderrig.

LET WEL: Die voorbeelde hieronder as PAT 1 as 'n Stel, PAT 2 as Kostuums en PAT 3 as Tegnieise Elemente is slegs voorbeelde van ontwerp-aspekte wat gekies kan word. Die kriteria vir elk kom ooreen met die rubrieke.

LET WEL: Die foto's/prentjies is slegs voorbeelde van elk van die verskillende ontwerpopsies.

PAT 1, 2 EN 3 EN BYGAANDE UITKOMSTE EN KONTROLELYSTE

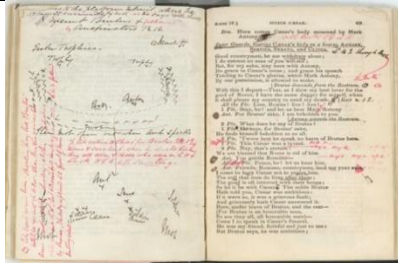
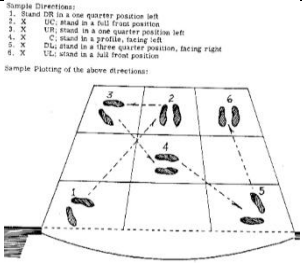
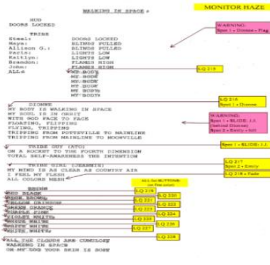
PAT 1, bv. STEL	PAT 2, bv. KOSTUUMS	PAT 3, bv. TEGNIESE ELEMENTE
ONTWERP 1	ONTWERP 2	ONTWERP 3 EN INTEGRASIE
		
http://antontremblay.com/contact.html	https://rb.gy/b0g8o4	https://sketchfab.com/rado20/collections/set-design
PAT 1	PAT 2	PAT 3
<p>Die eerste PAT vereis dat die kandidaat die hele proses voltooi, vanaf die kies van 'n ontwerpelement tot by die produksie van 'n eerste produk, bv. Dekorstelontwerp.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Kies 'n teks (dramatiese item) □ Analyseer die teks □ Doen navorsing oor die tydperk, genre, gegewe omstandighede, karakters, verhoogruimte en sosiale, politieke, godsdienstige, ekonomiese, artistiese, historiese en teaterkontekste □ Kies en motiveer die geskikte verhoogruimte □ Skep 'n uiteensetting en dui aan waar en hoe die gekose ontwerp-komponent gerealiseer sal word □ Identifiseer die drie ontwerp-komponente en kies die eerste een van drie, bv. <ul style="list-style-type: none"> ○ Dekorstel ○ Kostuums ○ Beligting □ Kies en stel die ontwerp-ondersteuningspan aan □ Dinkskrum idees □ Pas ontwerpelemente toe: lyn, kleur, tekstuur, vorm, ruimte, beweging en fatsoen op die <ul style="list-style-type: none"> ○ Grondplan ○ Skaaltekening en die stel ○ Miniatuur stel ○ Teken aan en besin oor al die take hierbo in jou ontwerpjoernaal/notaboek 	<p>Die tweede PAT vereis dat die kandidaat die hele proses voltooi, vanaf die kies van 'n ontwerpelement tot by die produksie van 'n tweede produk, bv. kostuum. Die twee produkte moet 'n geïntegreerde geheel vorm.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Pas die navorsing van die manuskrip/dramatiese item, die tydperk, genre, gegewe omstandighede, karakters, verhoogruimte en sosiale, politieke, godsdienstige, ekonomiese, artistiese, historiese en teaterkontekste vir PAT 1 op PAT 2 se ontwerp-komponent toe □ Gebruik PAT 1 se uiteensetting van die manuskrip/items en identifiseer die styl, tipe, tydperk, ens. van die kostuums □ Behou en kies 'n ander ontwerpspan; stel hulle aan □ Dinkskrum idees □ Pas ontwerpelemente: lyn, kleur, tekstuur, vorm, beweging en fatsoen toe op die: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tekeninge van die kostuums □ Maak tot twee kostuums met herwinde materiaal of beskikbare klere □ Teken aan en besin oor al die take hierbo in jou ontwerpjoernaal 	<p>Die derde PAT vereis dat die kandidaat die hele proses voltooi, vanaf die kies van 'n ontwerpelement tot by die produksie van 'n derde en finale produk, bv. beligting: (let daarop dat die beligtingkleure/-effekte toegepas kan word op die inkleur van die stelmodel en meubels of deur projeksie van 'n flitslig deur kleurjelle. Die drie produkte moet 'n geïntegreerde geheel vorm.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Pas die navorsing van die manuskrip/dramatiese item, die tydperk, genre, gegewe omstandighede, karakters, verhoogruimte en sosiale, politieke, godsdienstige, ekonomiese, artistiese, historiese en teaterkontekste vir PAT 1 op PAT 3 se ontwerp-komponent toe □ Gebruik PAT 1 se uiteensetting van die manuskrip/item en identifiseer die tipe, effekte, ens. van die beligting □ Behou en kies 'n ander ontwerpspan; stel die span aan □ Dinkskrum idees □ Pas ontwerpelemente: lyn, kleur, tekstuur, vorm, beweging en fatsoen op die stelmodel toe □ Teken aan en besin oor al die take hierbo in jou ontwerpjoernaal

TEGNIËSE TEATER	
PAT 1	1. Stel: Ontwerp: https://www.youtube.com/watch?v=Jo8ccp6KZXI 2. Stel: Ontwerp: https://www.youtube.com/watch?v=3DHcON8JKhY 3. Stel: Ontwerp: https://www.wikihow.com/Design-a-Stage-Set 4. Stel: Tekening van 'n skets: https://www.youtube.com/watch?v=aseFgW0AMZo 5. Stel: Tekening van 'n skets: https://www.youtube.com/watch?v=XYXBvdyPKRs 6. Bou 'n verhoogstelmodel: https://rb.gy/nlcy77
PAT 2	7. Kostuumontwerp: https://study.com/academy/lesson/costume-design-definition-history-process.html 8. Kostuumontwerp: https://burtsdrama.com/stage-designers-lesson-6-costume-design/
PAT 3	9. Beligtingontwerp: https://www.youtube.com/watch?v=wqMYsjHU5rU 10. Beligtingontwerp: https://www.youtube.com/watch?v=YuhK6q4XALU
LET WEL: Soos met die KABV-onderwerpe verskaf hierdie PAT-riglyn vir Ontwerp nie die proses, pedagogie of metodologie van onderrig, leer en assessering van hierdie drie PAT'e nie. Dit is noodsaaklik dat slegs onderwysers wat FORMELE ondervinding, bevoegdheid of 'n kwalifikasie in hierdie veld het, hierdie opsie aan leerders bied.	

BYLAE 7: VERHOOGBESTUURPROGRAM-VOORBEELD EN KRITERIA VIR ASSESSERING

- LET WEL:** SLEGS onderwysers wat FORMELE opleiding, 'n kwalifikasie of ervaring in Verhoogbestuur het, mag hierdie opsie onderrig.
- LET WEL:** PAT 1 as Verhoogbestuurderteks, PAT 2 as Blok en PAT 3 as Souffleursboek is slegs voorbeelde, maar die kriteria vir elk kom met die rubrieke ooreen.
- LET WEL:** Die foto's/prentjies is voorbeelde van ikoniese pligte van Verhoogbestuur en gee slegs 'n visuele idee.
- LET WEL:** Kandidate moet 'n dramatiese item/kort eenmantoneelstuk kies wat daarvoor voorsiening maak dat die verhoogbestuurder die rubriekkriteria behaal.

PAT 1, 2 EN 3 EN BYGAANDE UITKOMSTE EN KONTROLELYSTE

PAT 1: VERHOOGBESTUURDERTEKS	PAT 2: BLOK	PAT 3: SOUFFLEURSBOEK
		
https://www.swifttiltingtheatre.org/about/employment/staff-openings/stage-manager-antigone/	http://direct.vtheatre.net/doc/sdirection2.jpg	https://www.theatre crafts.com/pages/home/topics/stage-management/the-prompt-book
<p>Die eerste PAT vereis dat die kandidaat die volgende voltooi:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Verskaf 'n posbeskrywing vir 'n verhoogbestuurder □ Kies 'n gepubliseerde vyfminute-eenmanvertoningsteks. Maak seker dat die toneelstuk van hoë gehalte is. Indien op die internet gekry, maak seker die webtuiste het 'n goeie reputasie. □ Doen 'n toneeluiteensetting van die teks □ Plak die teks in jou verhoogbestuur-souffleursboek. Gebruik die korrekte konvensies, bv. verhoogareas moet as 'USR' vir 'Up Stage Right' aangeteken word, ens. □ Analiseer die teks en bied jou bevindinge in die vorm van 'n geskrewe joernaal aan vir: <ul style="list-style-type: none"> ○ Navorsing oor die tydperk ○ Genre ○ Analise van gegewe omstandighede ○ Karakters ○ Verhoogruimte ○ Sosiale, politieke, godsdienstige, ekonomiese, artistiese, historiese en teaterkontekste □ Identifiseer en noem, per toneel, die <ul style="list-style-type: none"> ○ Dekorstel ○ Meubels ○ Rekwisiete □ Kies en motiveer die geskikste verhoogopvoerruimte vir die opvoer van die eenmanvertoning □ Visualiseer die dekorstel: plasing van meubels, vensters, deure, trappe, ens. □ Teken 'n vloerplan volgens meter herlei na sentimeter en gebruik verhoogterme □ Sit die rekwisietetafel per toneel uiteen, en dui aan waar jy die rekwisiete sal plaas □ Teken aan en besin oor al die take hierbo in jou verhoogbestuursouffleursboek/notaboek 	<p>Die tweede PAT vereis dat die kandidaat die volgende voltooi:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Visualiseer die karakter se bewegings en blok dit met betrekking tot beweging in die ruimte (verhoogareas) en die gebruik van meubels en dekorstel □ Vanaf bladsy een van die teks, teken 'n vloerplan van die opvoerruimte op al die ruimtes oopgelaat, bv. proscenium-verhoog □ Teken alle bewegings waargeneem aan met gebruik van gepaste afkortings en verwysing na meubels en dekor □ Teken aan en besin oor al die take hierbo in jou verhoogbestuur-souffleursboek/notaboek 	<p>Die derde PAT vereis dat die kandidaat die volgende verhoogbestuursprosesse voltooi:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Dink waar daar beligting- en klankseine kan wees en merk dit in die teks □ Dui klankseine, luidsprekerkeuse en klankvlak aan, met geskikte antisipasiemerkers □ Maak seker die klankvlak is geskik vir die opvoerruimte □ Dui alle 'LX'-seine en geskikte antisipasiemerkers aan; noteer die beligtingsarea en ligintensiteit geskik vir opvoerruimte & tydsberekening □ Verskaf 'n volledige rolverdelingslys vir elke toneel met volledige kontakbesonderhede via verskillende kommunikasiemediums □ Skep 'n voorvertoning-roepskedule ('call schedule') □ Verskaf 'n geskikte protokol vir opening- en afsluit-prosedures met roepe en tydsberekening asook die impulse benodig □ Stel 'n voorvertoning-kontrolelys op □ Teken aan en besin oor al die take hierbo in jou verhoogbestuur-souffleursboek/notaboek

ALGEMEEN	1. Die verhoogbestuurder: https://slideplayer.com/slide/14966532/
PAT 1	2. Die verhoogbestuurder: https://www.wikihow.com/Become-a-Good-Stage-Manager
	3. Verhoogbestuurder – souffleur- en notaboek: https://www.researchgate.net/figure/Actions-that-people-other-than-the-stage-manager-must-perform-highlighted-in-the-second_fig3_333518202/download
	4. Rekwisiete-tafel: https://www.google.com/search?q=stage+manager+props+table&tbm=isch&ved=2ahUK EwiigrPX5OLxAhURXxoKHb6RA4oQ2-cCegQIABAA&oq=stage+manager+props+table&gs_lcp=CgNpbWcQA1CUnCZYjrwY MnCJmgAcAB4AlAB3AOIAdAckgEIMi0xMC4yLjGYAQcGAGGqAQnd3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=buYOKkMJG-ab6jItAl&bih=474&biw=1011&rlz=1C1GCEA_enZA867ZA867&hl=en https://www.youtube.com/watch?v=LdcBlquAV98
	5. Vloerplan: https://www.google.com/search?q=stage+manager+floor+plan&tbm=isch&ved=2ahUKE wiR9YiF5-LxAhX1gM4BHRC9CfUQ2-cCegQIABAA&oq=stage+manager+floor+plan&gs_lcp=CgNpbWcQAzoCCAA6BggAEA UQHjoGCAAQCBAeOgQIABAYULLWAVjZ8QFg6PYBaABwAHgAgAH8AYgBxBKSAQQ yLTEwmAEAoAEBggELZ3dzLXdpei1pbWfAAQE&sclient=img&ei=HPnuYJH3GvWBur4 PkPqmqA8&bih=474&biw=1011&rlz=1C1GCEA_enZA867ZA867&hl=en
	6. Blok: https://www.youtube.com/watch?v=7xOuqCJNevU https://www.youtube.com/watch?v=AsVbC_IrSAQ
PAT 2	7. Beligting en klankseine: https://www.theatre crafts.com/pages/home/topics/lighting/lx-cues/
PAT 3	8. Roeplys: https://www.youtube.com/watch?v=7dJRF0OW2aE
	9. Opening- en afsluiting-prosedure: https://www.youtube.com/watch?v=zWSk5LGgUb4
	10. Voorvertoning-kontrolelys: https://sites.google.com/site/bethelparkcrew/stage-management
LET WEL: Soos met die KABV-onderwerpe, verskaf hierdie PAT-riglyn vir Verhoogbestuur nie die proses, pedagogiek of metodologie van onderrig, leer en assessering van hierdie drie PAT'e nie. Dit is noodsaaklik dat slegs onderwysers wat FORMELE ervaring, vaardigheid of 'n kwalifikasie op hierdie terrein het, hierdie opsie aan leerders bied.	

BYLAE 8: INTERNE SKOOL- EN EKSTERNE DISTRIKSMODERERING-INSTRUMENT VIR DIE PAT'E

Dit is slegs 'n voorbeeld wat deur skoolhoofde gebruik kan word om interne skoolmoderering van die PAT'e te doen of vakadviseurs om onderwysers en leerders se PAT-lesbeplanning- en assesseringsbewyse te modereer.

Die DBE verwag dat die PAT'e provinsiaal deur die vakadviseurs en leieronderwysers in elke provinsie gemodereer sal word. Vakadviseurs in elk van die nege provinsies moet vakonderwysers raadpleeg en besluit op 'n rooster vir die moderering van die PAT'e.

Bewyse van al die gelyste inligting/items moet in die Onderwyserlêer wees. Die bewyse benodig vir die Onderwyserlêer is die basiese minimum beplanning vir lesplanne, assesseringstake/-opdragte/-riglyne wat van elke onderwyser vereis word.

Sien die volgende twee bladsye.

SKOOL			
GEHALTEVERSEKERING EN DIE STEL VAN STANDAARDE	MODERERING VAN PAT'E. ONDERWYSER SE BEPLANNING EN LEERDERBEWYSE		
FOKUS	PRAKTIESE ASSESSERINGSTAKE 1, 2 EN 3		
VAK	DRAMATIESE KUNSTE		
GRAAD			
ONDERWYSER SE NAAM EN VAN			
JAAR	2024		
DATUM			
<p>NOTAS AAN DIE MODERATOR: Daar is 'n verband tussen die KABV-onderwerpe, die Lesplanne en die Assesseringsopdragte. Maak seker dat daar 'n lesplan is vir elke KABV-onderwerp wat in die ONDERWYSER se BEPLANNING- EN ADMINISTRASIE-LÊER is. Die ontwerp van die lesplan sal deur die onderskeie provinsies bepaal word. Gebruik die kontrolelys om te VERIFIEER dat elke lesplan, ens. geliasseer is. Modereer elke lesplan om te verseker dat die inhoud op KABV-onderwerpe gebaseer is. Modereer die assesseringsopdragte vir elk van die gekose PAT'e om te verseker dat die inhoud wat in die lesplanne hierbo onderrig is, deur die betrokke assesseringsopdrag gedek is. Maak seker die rubriekriteria is in lesplanne geïntegreer.</p>			
KABV-ONDERWERPE	HANDBOEK	LESPLAN	ASSESSERINGSTAAKPLAN
<p>Merk met 'n ✓ of X in die blokkies hieronder.</p>			MODERATOR SE KOMMENTAAR
<p>TAAK 1: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK GESKREWE AFDELING. Opdrag of Navorsing of Opstel (Omkring relevante een) ☐ Lesplanne ☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer? ☐ Is daar 'n Lesplan vir elke KABV-onderwerp wat deur hierdie taak geassesseer word? ☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir onderrig? ☐ Assesseringsopdrag ☐ Is die Assesseringsopdrag op die onderrig en leer van die Lesplan hierbo gebaseer? ☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies vir die leerder? ☐ Rubriek ☐ Is die relevante rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?</p>			
<p>TAAK 1: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK OPVOERAFDELING. Gedig of Uittreksel of Prosa, ens. (Omkring relevante een) ☐ Lesplanne ☐ Is die Lesplanne op KABV-onderwerpe gebaseer? ☐ Is daar 'n Lesplan vir elke KABV-onderwerp wat deur hierdie taak geassesseer word? ☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir onderrig? ☐ Assesseringsopdrag ☐ Is die Assesseringsopdrag op die onderrig en leer van die Lesplan hierbo gebaseer? ☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies vir die leerder? ☐ Rubriek ☐ Is die relevante rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?</p>			
<p>TAAK 3: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK GESKREWE AFDELING. Joernaal of Navorsing of Opstel (Omkring relevante een) ☐ Lesplanne ☐ Is die Lesplanne op KABV-onderwerpe gebaseer? ☐ Is daar 'n Lesplan vir elke KABV-onderwerp wat deur hierdie taak geassesseer word? ☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir onderrig? ☐ Assesseringsopdrag ☐ Is die Assesseringsopdrag op die onderrig en leer van die Lesplan hierbo gebaseer? ☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies vir die leerder? ☐ Rubriek ☐ Is die relevante rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?</p>			
<p>TAAK 3: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK OPVOERAFDELING. Gedig of Uittreksel of Prosa, ens. (Omkring relevante een) ☐ Lesplanne ☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer? ☐ Is daar 'n Lesplan vir elke KABV-onderwerp wat deur hierdie taak geassesseer word? ☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir onderrig? ☐ Assesseringsopdrag ☐ Is die Assesseringsopdrag op die onderrig en leer van die Lesplan hierbo gebaseer? ☐ Bevat die Assesseringsopdrag gedetailleerde instruksies vir die leerder? ☐ Rubriek ☐ Is die relevante rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?</p>			

<p>TAAK 5: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK GESKREWE AFDELING. Joernaal of Navorsing of Opstel (Omkring relevante een)</p> <p>☐ Lesplanne</p> <p>☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer?</p> <p>☐ Is daar 'n Lesplan vir elke KABV-onderwerp wat deur hierdie taak geassesseer word?</p> <p>☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir onderrig?</p> <p>☐ Assesseringsopdrag</p> <p>☐ Is die Asseseringstaakopdrag op die onderrig en leer van die Lesplan hierbo gebaseer?</p> <p>☐ Bevat die Asseseringsoopdrag gedetailleerde instruksies vir die leerder?</p> <p>☐ Rubriek</p> <p>☐ Is die relevante rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?</p>	
<p>TAAK 5: PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK OPVOERAFDELING. Gedig of Uittreksel of Prosa, ens. (Omkring relevante een)</p> <p>☐ Lesplanne</p> <p>☐ Is die Lesplanne op die KABV-onderwerpe gebaseer?</p> <p>☐ Is daar 'n Lesplan vir elke KABV-onderwerp wat deur hierdie taak geassesseer word?</p> <p>☐ Bevat die Lesplanne gedetailleerde instruksies en aktiwiteite vir onderrig?</p> <p>☐ Assesseringsopdrag</p> <p>☐ Is die Asseseringstaakopdrag op die onderrig en leer van die Lesplan hierbo gebaseer?</p> <p>☐ Bevat die Asseseringsoopdrag gedetailleerde instruksies vir die leerder?</p> <p>☐ Rubriek</p> <p>☐ Is die relevante rubriek aan die PAT-opdrag en die Lesplanne vir hierdie opdrag geheg?</p>	

BYLAES 9 TOT 18: DBE KABV: DRAMATIESE KUNSTE

Sien bladsye 16 en 17 van hierdie PAT, asook die Dramatiese Kunste KABV, Aangepas, Hoofstuk 4.

BYLAE 19: DBE KABV: DRAMATIESE KUNSTE

[https://www.education.gov.za/Curriculum/CurriculumAssessmentPolicyStatements\(CAPS\)/CAPSFET/tabid/570/Default.aspx](https://www.education.gov.za/Curriculum/CurriculumAssessmentPolicyStatements(CAPS)/CAPSFET/tabid/570/Default.aspx)

BYLAE 20: DBE KABV: AANGEPAS, HOOFSTUK 4, DRAMATIESE KUNSTE

<https://msmonline.co.za/wp-content/uploads/2021/03/20-Gr-10-11-Dramatic-Arts.-Abridged-Section-4.pdf>

BYLAE 21: DBE KABV: JAARLIKSE ONDERRIGPLANNE (JOP/'ATP')

<https://www.education.gov.za/Portals/0/Documents/Recovery%20plan%20page/2023%20ATPs/FET%20Content%20Subjects/Grade%2010/1.320%20ATP%202023-24%20Gr%2010%20Dram%20Art%20final.pdf?ver=2022-12-22-114022-600>

BYLAE 22: DBE:GEHALTEVERSEKERING VAN SKOOLGEBASEERDE ASSESSERING (SGA) (PAT INGESLUIT)

<https://wcedonline.westerncape.gov.za/circulars/minutes22/CMminutes/DAM/dam0006-2022%20-%20Annexure%20A.pdf>

BYLAE 23: PERSONNEL ADMINISTRATIVE MEASURES (PAM)

https://www.gov.za/sites/default/files/gcis_document/202209/46879gon2468.pdf

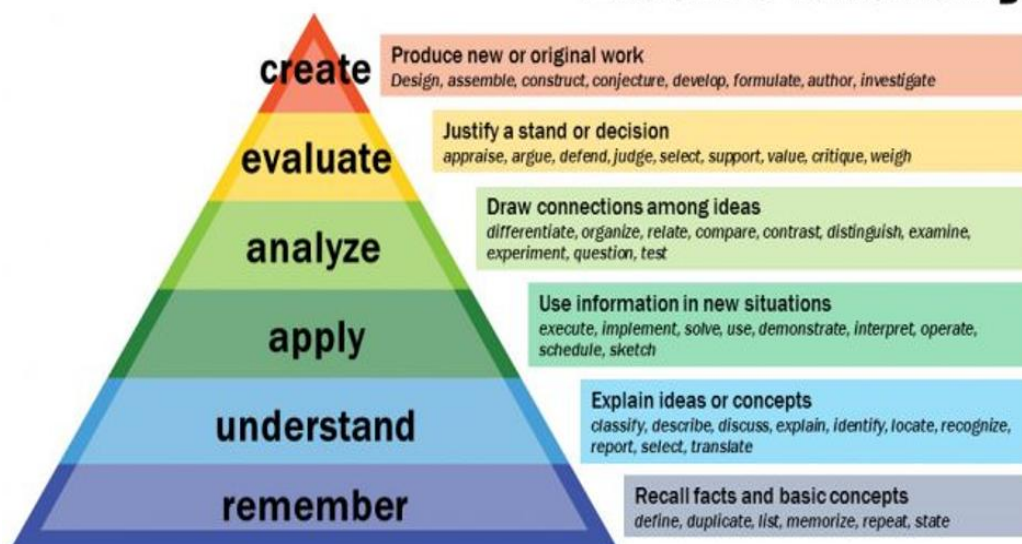
BYLAE 24: SGA: VOORBEELD VAN BOEKIE

<https://www.education.gov.za/Portals/0/CD/SBA%20BOOKLETS%202018/FET%20Drama%20Grades%2010%20-%202012.pdf?ver=2018-03-09-080210-000>

BYLAE 25: BLOOM SE TAKSONOMIE

<https://www.teachthought.com/learning/what-is-blooms-taxonomy/>

Bloom's Taxonomy

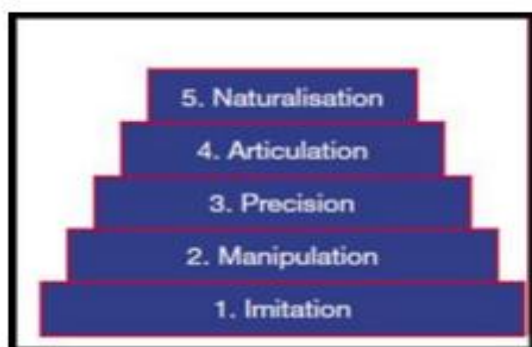

BLOOM SE TAKSONOMIE**Skep:** Skep nuwe of oorspronklike werk.**Evalueer:** Regverdig 'n standpunt of besluit**Analiseer/Ontleed:** Maak verbindings tussen idees**Pas toe:** Gebruik inligting in nuwe situasies**Verstaan:** Verduidelik idees of konsepte**Onthou:** Onthou feite en basiese konsepte**BYLAE 26: DAVE SE TAKSONOMIE**

[https://users.rowan.edu/~cone/curriculum/psychomotor.htm#:~:text=Dave%20\(1970\)%20developed%20this%20taxonomy,presence%20of%20the%20original%20source.](https://users.rowan.edu/~cone/curriculum/psychomotor.htm#:~:text=Dave%20(1970)%20developed%20this%20taxonomy,presence%20of%20the%20original%20source.)

2021 – 2023 DBE EXAMINATION GUIDELINE**9.1 DAVE'S TAXONOMY** <https://www.researchgate.net/>

This taxonomy should be used in conjunction with the marking rubric to guide allocation of marks in Paper 2 practical examinations.

Level	Definition	
Imitate	The ability to observe and pattern your behavior after someone else. At this level, you simply copy someone else or replicate someone's actions following observations.	Low level
Manipulate	The ability to perform certain actions by memory or following instructions. At this level, you can perform a task from written or verbal instructions.	
Precision	The ability to perform certain actions with some level of expertise and without help or intervention from others. At this level, you are able to perform a skill with a high degree of precision and accuracy, and with few errors.	Medium level
Articulation	The ability to adapt and integrate multiple actions to develop methods to meet varying and novel requirements. At this level, your skills are so well developed that you can modify movement to fit special requirements or to meet a problem situation.	
Naturalization	The ability to perform actions in an automatic, intuitive, or unconscious way. At this level, your performance is automatic with little physical or mental exertion. Your performance has become second-nature or natural, without needing to think much about it.	High level

DAVE SE TAKSONOMIE

Naboots	}	Lae vlak
Manipuleer		
Presisie	}	Medium vlak
Artikulasie		
Naturalisasie	}	Hoë vlak

BYLAE 27: NASIONALE PROTOKOL VIR ASSESSERING, GRAAD R-12/NATIONAL PROTOCOL FOR ASSESSMENT, GRADES R-12

rb.gy/ztnju

BYLAE 28: NASIONALE BELEID MET BETREKKING TOT DIE PROGRAM- EN BEVORDERINGSVEREISTES VAN DIE NASIONALE KURRIKULUM-VERKLARING, GRAAD R-12/NATIONAL POLICY PERTAINING TO THE PROGRAMME AND PROMOTION REQUIREMENTS OF THE NATIONAL CURRICULUM STATEMENT, GRADES R-12

[https://www.google.com/search?q=national+protocol+for+assessment+\(npa\)&rlz=1C1GCEA_enZA867ZA867&oq=National+protool+for+assessment&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUqCQgDEAAAYDRiABDIGCAAQRRg5MgkIARAAGA0YgAQyCQgCEAAAYDRiABDIJCAMQABgNGIAEMgkIBBAAGA0YgAQyCQgFEAAAYDRiABDIICAYQABgWGB4yCAgHEAAYFhgeMggICBAAGBYHjIICAKQABgWGB7SAQg5MTgwajBqN6gCALACAA&sourceid=chrome&ie=UTF-8&safe=active&ssui=on](https://www.google.com/search?q=national+protocol+for+assessment+(npa)&rlz=1C1GCEA_enZA867ZA867&oq=National+protool+for+assessment&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUqCQgDEAAAYDRiABDIGCAAQRRg5MgkIARAAGA0YgAQyCQgCEAAAYDRiABDIJCAMQABgNGIAEMgkIBBAAGA0YgAQyCQgFEAAAYDRiABDIICAYQABgWGB4yCAgHEAAYFhgeMggICBAAGBYHjIICAKQABgWGB7SAQg5MTgwajBqN6gCALACAA&sourceid=chrome&ie=UTF-8&safe=active&ssui=on)